

Šikana na školách se má evidovat jako úrazy. Nejprve je ale nutná definice

3. listopadu 2024 15:29

Ministerstvo školství chce zavést monitoring šikany a pomoci školám, kde se vyskytuje. Školy doufají, že nepůjde jen o další administrativu. Kolik případů šikany školy ročně řeší? Takový údaj neexistuje. Pro školy totiž neplatí žádná povinnost toto rizikové chování zaznamenávat. Na rozdíl třeba od úrazů žáků, které evidovat musí.

Kyberšikana | foto: [Profimedia.cz](https://www.profimedia.cz)

To by se mělo změnit. Resort školství chce zavést monitoring šikany, školy by měly případy nahlašovat. Údaje mají podle ministerstva sloužit k tomu, aby mohlo „zacílit metodickou pomoc pro školy, ve kterých se tento jev vyskytuje ve vyšší míře, a nabídnout jim pomoc při řešení tohoto problému“.

A aby pak nedostaly negativní nálepkou školy, kde se šikanuje. „Šikana může být vážný problém a je třeba ji řešit. Zda k tomu pomůže chystaný

monitoring, lze těžko predikovat,“ zamýšlí se předseda Unie školských asociací Jiří Zajíček. „Vykazovat šikanu bude znamenat další administrativní zátěž, jejíž význam je diskutabilní. Stejně jako hlášení školních úrazů. V prevenci to nikterak nepomáhá,“ podotýká.

Jako by si učitelé nepřipouštěli, že se to může stát, říká expertka o šikaně

Podobně to vnímá i předsedkyně Asociace ředitelů gymnázií Renata Schejbalová. „Co nastane, když bude mít ministerstvo data, kolik případů šikany se, na které škole vyskytlo? Jak se odliší opravdu závažná šikana?“ ptá se Schejbalová.

Na pražském gymnáziu, které vede, řeší šikanu podle ní jen zřídka. „U nás na škole díky prevenci a kladení důrazu na vztahy již od seznamovacího kurzu šikana nenarůstá,“ říká Schejbalová. Podle ní nastavit univerzální postup, jak řešit šikanu, není jednoduché. „Vždy záleží na míře šikany, kterou musí posoudit sama škola,“ upozorňuje.

Nárůst kyberšikany

Z analýz školní inspekce se ovšem ukazuje, že šikana se na školách vyskytuje konstantně a zkušenost s ní má velká část dětí. „Data ukazují, že s fyzickým nebo slovním násilím se setkává drtivá většina škol i dětí (85 %). Dle dat z roku 2023 se většina základních škol (57 %) v posledních třech letech zabývala šikanou mezi žáky, nejčastěji verbální šikanou a kyberšikanou,“ upozorňuje předsedkyně organizace SOFA Lenka Felcmanová.

U kyberšikany došlo od roku 2016 k nárůstu o 10 procent. Potýká se s ní pětina základních škol a necelá čtvrtina středních. „Sedm procent škol řešilo i šikanu vůči učitelům,“ doplňuje Felcmanová, která působí na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy.

„Jestli něco cekneš, ztřískáme tě.“ Oběť otřesného případu šikany se chtěla zabít

Podle ústředního školního inspektora Tomáše Zatloukala nemusí vyšší čísla nutně znamenat jen to, že šikany přibývá. „Ale i větší schopnost škol agresivní chování identifikovat, řešit, a tím pádem i vykazovat,“ do vysvětluje ke zjištěním. I přesto podle Felcmanové jako problematické zůstává, že se data nesbírají kontinuálně.

Apeluje ovšem na to, že s plošným monitoringem by měla přijít i zmíněná pomoc školám. „Monitoring by určitě neměl sloužit k tomu, aby se na školy, které šikany hlásí, snášela kritika nebo nějaký trest. To, že ji škola dokázala odhalit, je vlastně dobrá zpráva,“ upozorňuje Felcmanová.

„Se šikanou v žákovském kolektivu se někdy setká každá škola, tvrzení typu „na naší škole se šikana nikdy nevyskytovala“ je proto z principu podezřelé a spíše svědčí o tom, že ji buď nikdo neodhalil, nebo se přehlíží a zametá pod koberec,“ obává se Felcmanová.

Co je šikana?

Téma šikany je jedním z dlouhodobých i na Lince bezpečí. Ročně se na ni kvůli tomu obrací kolem 1500 dětí a dospívajících. Termín, kdy by se evidence šikany mohla spustit, zatím není.

Ještě předtím, než ji ministerstvo zavede, musí vyřešit jednu věc, a to definovat, co přesně šikana je. Dosud totiž v právním řádu definice chybí. Chystaný monitoring je jedním z připravovaných opatření, kterými chce resort zlepšit duševní zdraví ve školách.

Autor: Alžběta Šimková

Zdroj: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/sikana-skoly-monitoring.A241030_085057_domaci_bors